

Predmet C-119/24 [Chefquet]ⁱ**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

14. veljače 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Cour d'appel de Liège (Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

5. veljače 2024.

Tužitelji:

DK

JO

Tuženik:

État belge, koji zastupa Ministre des Finances (ministar financija)

Činjenice, postupak i predmet spora

- 1 Spor u glavnom postupku odnosi se na porezne doprinose nerezidenata i konkretno na dodatni porez predviđen člankom 245. Codea des impôts sur les revenus 1992 (Zakonik o porezu na dohodak iz 1992., u daljnjem tekstu: CIR 92) kojem podliježu nerezidenti, te na usklađenost te odredbe s člankom 45. UFEU-a.
- 2 Tužitelji, osobe DK i JO, francuski su rezidenti u poreznim razdobljima i poreznim godinama o kojima je riječ u ovom predmetu. DK je radio kao profesor na nekoliko belgijskih sveučilišta i kao voditelj istraživanja u Centreu national de la recherche scientifique (Nacionalni centar za znanstvena istraživanja, Francuska) u Parizu. Njegova supruga, JO, obavljala je djelatnost kao samozaposlena osoba u Francuskoj, ali od 2000. više ne obavlja profesionalnu djelatnost.

ⁱ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

- 3 U Kraljevini Belgiji oporezovani su kao nerezidenti. Osporavali su porezne doprinose nerezidenata utvrđene za porezne godine od 1992. do 1998., od 2001. do 2003. i od 2007. do 2009., te su podnijeli nekoliko prigovora protiv tih doprinosa. Svi su predmetni porezni doprinosi nerezidenata uključivali dodatno davanje u korist države, u skladu s člankom 245. CIR-a 92.
- 4 U nekoliko upravnih odluka prigovori o kojima je riječ odbijeni su ili proglašeni dopuštenima, ali neosnovanima (ili djelomično osnovanima kad je riječ o prigovoru protiv doprinosa za poreznu godinu 2008.).
- 5 Tužitelji su potom pokrenuli postupke koji se odnose na te doprinose pred tribunalom de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru, Belgija) podnošenjem četiriju zasebnih tužbi.
- 6 Presudom od 20. siječnja 2016. tribunal de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru) spojio je te četiri tužbe. Taj je sud u biti proglasio neosnovanima zahtjeve koji se odnose na poništenje spornih doprinosa. Uputio je i prethodna pitanja Couru constitutionnelle (Ustavni sud, Belgija), koji je na njih odgovorio u presudi od 6. lipnja 2019.
- 7 Tužitelji su 3. veljače 2020. protiv te presude tribunala de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru) podnijeli žalbu couru d'appel de Liège (Žalbeni sud u Liègeu, Belgija; u daljnjem tekstu: sud koji je uputio zahtjev).

Pravni okvir

Pravo Unije

- 8 Odredba prava Unije o kojoj je riječ u ovom sporu jest članak 45. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji se odnosi na slobodu kretanja radnika i zabranu diskriminacije na temelju državljanstva među radnicima iz država članica.

Nacionalno pravo

- 9 Odredbom članka 245. CIR-a 92 predviđa se da porez nerezidenata, utvrđen u skladu s člancima 243. i 244. CIR-a 92, podliježe dodatnom porezu, odnosno dodatnom davanju u korist države. To dodatno davanje računa se u skladu s pravilima utvrđenima u članku 466. CIR-a 92 za izračun općinskog dodatnog davanja koje belgijske aglomeracije i općine utvrđuju za stanovnike Kraljevine koji imaju primarno boravište u tim aglomeracijama i općinama.
- 10 Iznos dodatnog davanja iz članka 245. CIR-a 92 povećao se sa 6 na 7 % za porezne godine od 1992. do 2009.

Argumenti stranaka

- 11 Tužitelji (DK i JO) zatražili su da se Sudu Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) upute dva prethodna pitanja.
- 12 Prvo pitanje koje predlažu da se uputi odnosi se na usklađenost mjere predviđene člankom 245. CIR-a 92 s člankom 45. UFEU-a u dijelu u kojem u skladu s člankom 245. CIR-a 92 nerezidenti porezni obveznik podliježe dodatnom porezu u korist države, koji ne bi plaćao da je rezident Kraljevine Belgije i koji je utvrđen po analogiji s lokalnim porezom predviđenim člankom 466. CIR-a 92 koji plaćaju stanovnici Kraljevine Belgije.
- 13 Tužitelji usto predlažu sudu koji je uputio zahtjev da uputi Sudu drugo prethodno pitanje koje se odnosi na usklađenost članka 25-2 Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Francuske i Belgije s člankom 45. UFEU-a. Naime, tom se odredbom za nerezidente dio dohotka koji je izuzet od oporezivanja (utvrđen u člancima 130. i 131. CIR-a 92) smanjuje razmjerno dijelu njihova dohotka od profesionalne djelatnosti ostvarenog u Belgiji u odnosu na ukupan dohodak od profesionalne djelatnosti na svjetskoj razini.
- 14 État belge (Belgijska Država) traži od suda koji je uputio zahtjev da proglasi neosnovanim zahtjev tužiteljâ da se Sudu upute dva prethodna pitanja.

Ocjena suda koji je uputio zahtjev

- 15 Kad je riječ o usklađenosti mjere predviđene člankom 245. CIR-a 92 s člankom 45. UFEU-a, sud koji je uputio zahtjev slaže se s razmatranjima Coura constitutionnelle (Ustavni sud), kojem je tribunal de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru) uputio pitanje o usklađenosti članka 245. CIR-a 92 s člancima 10. i 11. belgijskog Ustava zbog navodno neopravdane diskriminacije između nerezidenata i rezidenata koja je uvedena tom odredbom.
- 16 U presudi od 6. lipnja 2019. Cour constitutionnelle (Ustavni sud) smatrao je da se odredbom članka 245. CIR-a 92, time što na temelju nje nerezidenti podliježu oporezivanju utvrđenom u korist države, izračunanom na temelju članka 466. CIR-a 92 koji se odnosi na općinsko dodatno davanje, nastoji, kao što se to navodi u pripremnim aktima, izbjeći svaka diskriminacija između nerezidenata i stanovnika Kraljevine Belgije koji podliježu općinskom dodatnom davanju predviđenom u članku 466. CIR-a 92. Naime, nerezidenti načelno imaju pravo na pogodnosti i usluge koje pružaju belgijske javne vlasti, pod uvjetom da im te pogodnosti i usluge omogućuju da steknu dohodak ostvaren u Belgiji na temelju kojeg se računa porez koji nerezidenti trebaju platiti Belgijskoj Državi. Uvećanje poreza koji treba platiti državi zbog dodatnog davanja predviđenog člankom 245. CIR-a 92 tako omogućuje da se taj iznos rasporedi za izvršavanje zadaća od javnog interesa za koje je odgovorna Belgijska Država. Osim toga, mjera o kojoj je riječ ne proizvodi očito neproporcionalne učinke. Naime, dodatno davanje predviđeno člankom 245. CIR-a 92 izračunava se razmjerno porezu koji je

potrebno platiti na dohodak ostvaren ili primljen u Belgiji. Tom se mjerom, koja se primjenjuje neovisno o državljanstvu nerezidenta, tako nastoji osigurati da nerezidenti proporcionalno pridonose financiranju zadaća od javnog interesa. Nadalje, činjenica da nerezident može podlijegati, ovisno o slučaju, porezu sekundarnog boravišta u Belgiji ili stambenom porezu u Francuskoj nije povezana s odredbom o kojoj je riječ jer ti porezi nemaju isti cilj ni svrhu i stoga ih se ne može usporediti s dodatnim davanjima predviđenima člankom 245. CIR-a 92ⁱⁱ.

- 17 Cour constitutionnelle (Ustavni sud) pojasnio je da je riječ o porezu koji plaćaju nerezidenti, koji se izračunava u skladu s istim pravilima kao i općinsko dodatno davanje koje se obračunava na porez na dohodak fizičkih osoba koji plaćaju stanovnici Kraljevine, ali koji se naplaćuje u korist države i da, s obzirom na to raspoređivanje, mjera predviđena člankom 245. CIR-a 92 nema ni istu prirodu ni isti cilj kao općinsko dodatno davanjeⁱⁱⁱ.
- 18 Kao što je to istaknuo Sud, „[i]z ustaljene sudske prakse proizlazi da je cilj svih odredaba [UFEU-a] koje se tiču slobodnog kretanja osoba olakšati građanima Unije obavljanje profesionalnih aktivnosti bilo koje vrste na [cijelom] području Unije te se iste protive mjerama koje bi mogle spomenute državljane stavljati u nepovoljniji položaj ako žele neku ekonomsku aktivnost obavljati na području neke druge države članice” (presude od 12. prosinca 2002., de Groot, C-385/00, EU:C:2002:750, t. 77. i navedena sudska praksa i od 22. lipnja 2017., Bechtel, C-20/16, EU:C:2017:488, t. 37. i navedena sudska praksa). Slijedom navedenog, članku 45. UFEU- a protivi se svaka nacionalna mjera koja može otežati ili učiniti manje privlačnim uživanje temeljne slobode koja se tim člankom jamči građanima Unije (presuda od 10. listopada 2019., Kraih, C-703/17, EU:C:2019:850, t. 41. i navedena sudska praksa)^{iv}.
- 19 Usto, Sud je već smatrao da nepovoljan porezni tretman protivan jednoj od temeljnih sloboda nije moguće opravdati postojanjem drugih poreznih pogodnosti, čak i ako se pretpostavi da te pogodnosti postoje^v.
- 20 U tom kontekstu sud koji je uputio zahtjev smatra da Sudu valja uputiti prvo prethodno pitanje koje su predložili tužitelji, a koje se odnosi na usklađenost članka 245. CIR-a 92 s člankom 45. UFEU-a.
- 21 Suprotno tomu, sud koji je uputio zahtjev smatra da Sudu nije potrebno uputiti drugo prethodno pitanje koje su predložili tužitelji iz glavnog postupka. Naime,

ⁱⁱ Cour constitutionnelle (Ustavni sud), 6. lipnja 2019., presuda br. 92/2019, t. B.5.2.

ⁱⁱⁱ Cour Constitutionnelle (Ustavni sud), 6. lipnja 2019., presuda 92/2019 od 6. lipnja 2019., t. B.5.1.

^{iv} Vidjeti i presudu od 15. srpnja 2021., État belge (Gubitak poreznih olakšica u državi članici boravka), C-241/20, EU:C:2021:605.

^v Presuda od 12. prosinca 2002., de Groot, C-385/00, EU:C:2002:750, t. 97. i navedena sudska praksa

smatra da je jasno da se člankom 25-2 Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Francuske i Belgije ne povređuje članak 45. UFEU-a, prema jednoznačnoj sudskoj praksi Suda.

Prethodno pitanje

„Protivi li se članku 45. UFEU-a primjena članka 245. [Zakonika] o porezu na dohodak u dijelu u kojem se njime određuje da nerezidentni porezni obveznik podliježe dodatnom državnom porezu od 6 – 7 % u odnosu na porez koji bi plaćao da je stanovnik Kraljevine, odnosno dodatnom porezu koji je utvrđen po analogiji s lokalnim porezom koji belgijske aglomeracije i općine utvrđuju za stanovnike Kraljevine koji imaju primarno boravište u tim aglomeracijama i općinama?“

RADNI DOKUMENT